

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

TÜK szám: 27/4-73/2021.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Érvényességi idő: 2021. július 6. 10:00 óra

Minősítő neve: Mészáros László

Beosztása: főosztályvezető

Készült: 1 eredeti és 0 fm. példányban

Egy példány: lap

Kapják elosztó szerint.

Ez a: sz. fm. példány

É

**55 344 07 Vállalkozási mérlegképes könyvelő
szakképesítés-ráépülés**

**Komplex szakmai vizsga
Írásbeli vizsgatevékenysége**

**Szakmai vizsga
Interaktív vizsgatevékenysége**

javítási-értékelési útmutató

A) Elemzési feladatok

A vizsgafeladat időtartama: 120 perc

A vizsga ideje: 2021. július 6. 8:00 óra

Segédeszköz: nem programozható zsebszámológép használható

P. H.

2021. július

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Az értékelést az útmutatóban meghatározottak szerint kell elvégezni. Az útmutatóban javasolt részpontszámokat tovább bontani nem szabad, tehát a javasolt pontszám a vizsgázó feladatmegoldására vagy megadható – helyes megoldás esetén – vagy nem, kivéve, ha az értékelési útmutató arra az adott feladatnál részpontszám adására lehetőséget ad. A halmozódó hibák csak akkor vehetők figyelembe, ha a javítási-értékelési útmutató arra utal. Abban az esetben, ha halmozódó hiba van, akkor a pontozásban csak a hiba keletkezési helyén nem adunk pontot, de a hiba következményét szaggatott piros aláhúzás mellett pontozzuk amennyiben a továbbhozott hiba mellett a megoldás többi része helyes. (Két hiba esetén már pont a halmozódó hibákra nem adható!)

Amennyiben a vizsgázó a javítást nem szabályosan végezte, nem látott el kézjeggyel (szignóval) minden javítást, az útmutatóban jelölt pontszám részére nem adható meg!

I. feladat (10 * 1 = 10 pont)

Feladat:

*Válassza ki a helyes megoldásokat! Egy kérdésen belül bármennyi jó megoldás lehet (egy helyes megoldás mindenképpen van). Összesen **TÍZ** helyes megoldás van. Ennyi választ jelölhet meg maximálisan. A helytelen jelölésért pontlevonás nincs, de minden tízen felüli jelölésért automatikusan két pont levonás jár.*

1. Az elemzéshez használt Bruttó termelési érték meghatározásánál melyik tételket kell az alábbiak közül csökkentő tételként figyelembe venni?

- a) Saját termelésű készletek pozitív állományváltozása
- b) Saját termelésű készletek negatív állományváltozása
- c) Saját előállítású eszközök aktivált értéke
- d) Értékesítés nettó árbevétele
- e) Eladott áruk beszerzési értéke (ELÁBÉ)

2. Hogyan tudja egy vállalkozás meghatározni a célköltségét?

- a) versenytársak piaci árának módusza
- b) versenytársak piaci árának átlaga
- c) piaci ár mínusz elvárt fedezet
- d) megcélzott költségnemek összege
- e) eladási ár plusz haszonkulcs

3. Melyik állítás NEM igaz a fedezeti pontban?

- a) az árbevétel fedezi az összes (változó és fix) költségeket
- b) az árbevétel fedezi a változó költségeket, de a fix költségeket nem
- c) az árbevétel fedezi a fix költségeket, de változó a költségeket nem
- d) a fedezeti összeg nulla
- e) a fedezeti összeg egyenlő a fix költségekkel

4. Ha az anyagköltség elemzés során az összetételhatás ($q_2\Delta$) eredménye pozitív lett, akkor az azt jelenti, hogy ...

- a) az értékesítés összetétele eltolódott a magasabb önköltségű termékek felé.
- b) az értékesítés összetétele eltolódott a magasabb fedezeti hányadú termékek felé.
- c) a termelés összetétele eltolódott a magasabb fajlagos anyagköltségű termékek felé.
- d) a termelés összetétele eltolódott a magasabb anyagköltségű termékek felé.
- e) a termelés összetétele eltolódott a magasabb anyagköltség hányadú termékek felé.

5. Melyik vagyonelem NEM befolyásolja a likviditási ráta értékét?

- a) munkabér tartozás
- b) immateriális javak
- c) hosszú lejáratú kölcsön
- d) anyag
- e) adózott eredmény

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

II. feladat (5 + 5 = 10 pont)

Feladat:

a) Jelölje, hogy az alábbi gazdasági események hatással vannak-e a vállalkozás pénzeszközeire! Amennyiben nem, az első oszlopba tegyen egy X-et, amennyiben volt hatásuk a pénzeszközökre, úgy a pozitív (+), illetve a negatív (-) változást a magyar Számviteli törvény szerinti cash flow megfelelő kategóriájánál (oszlopban) jelölje be!

5 * 1 = 5 pont

Egy sorba csak egy jelölés tehető. Több jelölés esetén az adott sorra nem jár pont.

Gazdasági esemény	Nincs pénzmozgás (X)	Működési (+ / -)	Befektetési (+ / -)	Finanszírozási (+ / -)
Véglegesen átadott pénzeszköz				-
Szoftver amortizációja	X			
Hosszú lejáratú kölcsön következő évi törlesztő részletének átsorolása	X			
Hosszú lejáratú kölcsön felvétele				+
Bérfelrakások átutalása		-		

Feladat:

b) Jelölje a megfelelő oszlopba tett X-szel, hogy melyik fokozatba helyezné el az alábbi vagyoni elemeket egy négyfokozatú statikus likviditási mérlegben!

5 * 1 = 5 pont

Egy sorba csak egy jelölés tehető. Több jelölés esetén az adott sorra nem jár pont.

Vagyoni elemek	Eszköz				Forrás			
	1	2	3	4	1	2	3	4
Lekötött tartalék (saját részvényre)								X
Lejárt hiteltartozás					X			
Éven túl mobilizálható félkész termék			X					
Elszámolási betét (látra szóló bankszámla)	X							
Egyéb berendezés				X				

III. feladat (4 + 6 = 10 pont)

Feladat:

a) Milyen előnyei vannak a mutatószámok használatának? Soroljon fel legalább négyet!

Például:

- tömörek
- összevontan és átfogóan fejezik ki a gazdasági jelenségeket
- egyszerűek
- könnyen áttekinthetőek
- elterjedt az alkalmazásuk
- jól alkalmazhatóak összehasonlításokra

b) Egy vállalkozás beszámolójából az alábbi kiemelt adatokat ismerjük:

	Bázis év	Tárgy év
Értékesítés nettó árbevétele (MFt)	7 200	7 500
Adózott eredmény (MFt)	450	600
Eszközök összesen (MFt)	9 000	8 000
ROI (adózott er. / eszk. össz.)	5%	7,5%
Eszközök forgási sebessége	0,8	0,94
Árbevétel arányos adózott eredmény	6,25%	8%

Feladat:

Bontsa befolyásoló tényezőire a ROI mutatót, és számszerűsítse az egyes tényezők mutatóra gyakorolt hatását! (Szöveges értelmezést – most – nem kell írni.)

Teljes ROI eltérés: $7,5\% - 5\% = + 2,5\%$ (2 pont)

Forgási sebesség változás hatása: $(0,94 - 0,8) * 5\% = + 0,86\%$ (2 pont)

Árbevétel arányos jövedelmezőség változás hatása:

$0,94 * (7,5\% - 5\%) = + 1,64\%$ (2 pont)

Módszertanilag más levezetés is elfogadható, amennyiben a teljes eltérést sikerül valamilyen logikai alapon szétbontani két részre. Például:

Teljes ROI eltérés: $7,5\% - 5\% = + 2,5\%$ (2 pont)

Fiktív ROI: $0,94 * 7,5\% = 5,86\%$

Forgási sebesség változás hatása: $5,86\% - 5\% = + 0,86\%$ (2 pont)

Árbevétel arányos jövedelmezőség változás hatása: $7,52\% - 5,86\% = + 1,64\%$ (2 pont)

Fordított sorrendű bevonásnál az eredmények:

Teljes ROI eltérés: $+ 2,5\%$

Árbevétel arányos jövedelmezőség változás hatása: $+1,1\%$

Forgási sebesség változás hatása: $+1,4\%$

Összetettebb modellek alkalmazása nem volt elvárás, de azok is elfogadhatók jó megoldásként, ha logikus levezetést tartalmaznak.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

IV. feladat (16 + 4 = 20 pont)

A Mújá Kft. – többek között – homokozó szettek előállításával foglalkozik. A következő hónapra csak 12 000 kg alapanyagot sikerült rendelnie, amely korlátot állít az előállítható termékmennyiségben. A termelés és értékesítés ütemezéséhez az alábbi tervadatokat gyűjtötték össze:

A szerződéssel lekötött mennyiséget és az állományváltozásokat mindenképpen teljesíteni tervezi a cég.

Feladatok:

- a) Határozza meg a vállalkozás optimális termék összetételét a nyereség maximalizálását figyelembe véve! (Az optimális termelést és az értékesítést is határozza meg.)
- b) Mekkora az így elérhető Bruttó eredmény (fedezeti összeg)? (Az előző időszakai önköltség megegyezik a tárgyidőszakkal.)

Megnevezés	kicsi	közepes	nagy	
Eladási ár (Ft/db)	500	1 000	2 000	
Közvetlen önkgt. (Ft/db)	200	350	750	
Fajlagos fedezet (Ft/db)	300	650	1 250	2 pont
Fajlagos anyag felhasználás (kg/db)	0,1	0,2	0,4	
Szűk erőforrásra jutó fedezet (Ft/kg)	3 000	3 250	3 125	2 pont
Jövedelmezőségi rangsor	III.	I.	II.	1 pont
Eladható mennyiség (db)	8 000	30 000	16 000	
ebből szerződéssel lekötött mennyiség (db)	2 000	nincs	nincs	
Tervezett állományváltozás (db)	- 500	+ 4 000	- 1 500	

Szűk erőforrás szétosztása:

Lekötött megrendelés:

kicsi: $(2\,000 - 500) \cdot 0,1 = 150$ kg; marad: $12\,000 - 150 = 11\,850$ kg (2 pont)

I. közepes: termelési szükséglet: $30\,000 + 4\,000 = 34\,000$ db (1 pont)

$34\,000 \cdot 0,2 = 6\,800$ kg; marad: $11\,850 - 6\,800 = 5\,050$ kg (1,5 pont)

II. nagy: termelési szükséglet: $16\,000 - 1\,500 = 14\,500$ db (1,5 pont)

$14\,500 \cdot 0,4 = 5\,800$ kg, nem fér bele (1,5 pont)

$5\,050 / 0,4 = 12\,625$ db termelés (1 pont)

értékesítés $12\,625 + 1\,500 = 14\,125$ db (1,5 pont)

III. kicsi: újabb termelés nem fér bele; értékesítés: 2 000 db (1 pont)

Optimális	kicsi	közepes	nagy
Termelés (db)	1 500	34 000	12 625
Értékesítés (db)	2 000	30 000	14 125
Állományváltozás (db)	- 500	+ 4 000	- 1 500

Mekkora az így elérhető Bruttó eredmény (fedezeti összeg)?

kicsi $2\,000 \cdot 300 = 600$ eFt

közepes $30\,000 \cdot 650 = 19\,500$ eFt

nagy $14\,125 \cdot 1\,250 = 17\,656,25$ eFt

Összesen: 37 756,25 eFt (4 pont)

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

V. feladat (12 + 8 = 20 pont)

A vállalkozás tevékenysége egyféle késztermék előállításából és értékesítéséből áll. Az elmúlt két év eredménykimutatásából az alábbi adatokat ismerjük.

	Bázis időszak	Tárgy időszak
Értékesítés nettó árbevétele (eFt)	5 000	6 650
Értékesítés elszámolt közvetlen önköltsége (eFt)	3 600	4 800

A késztermék értékesítés tárgyi súlyozású árindexe 140 %-os volt a két év vonatkozásában.

Feladat:

- Végezze el a vállalkozás fedezeti összegének (bruttó eredményének) utólagos nagyvonalú elemzését (láncmódszeres felbontás)!
- Szövegesen is értékelje a kiszámolt eltéréseket!

Megnevezés	Bázis időszak (0;0)	Fiktív (1;0) (bázis szintű tárgy)	Tárgy időszak (1;1)
Árbevétel (eFt)	5 000	$6\,650 / 1,4$ $= 4\,750$ (1,5)	6 650
Ért. elsz. kvetlen. önktg. (eFt)	3 600	$3\,600 * 95\%$ $= 3\,420$ (1,5)	4 800
Fedezeti összeg (eFt)	$5\,000 - 3\,600$ $= 1\,400$ (0,5)	$4\,750 - 3\,420$ $= 1\,330$ (0,5)	$6\,650 - 4\,800$ $= 1\,850$ (0,5)

Értékesítés volumenindexe = $4\,750 / 5\,000 = 95\%$ **(1 pont)**

Fedezeti összeg változása: $\Delta F\ddot{o} = 1\,850 - 1\,400 = +450$ eFt **(1,5 pont)**

Volumen változás hatása: $q_{\Delta} = 1\,330 - 1\,400 = -70$ eFt **(1,5 pont)**

Árváltozás hatása: $a_{\Delta} = 6\,650 - 4\,750 = +1\,900$ eFt **(1,5 pont)**

Önköltség változás hatása: $\ddot{o}_{\Delta} = -(4\,800 - 3\,420) = -1\,380$ eFt **(2 pont)**

Módszertanilag más levezetés is elfogadható, amennyiben azonos végeredményt sikerül kihozni.

b) A vállalkozás fedezeti összege összesen 450 eFt-tal nőtt a következő tényezőknek köszönhetően:

- az értékesített mennyiség csökkenése miatt 70 eFt-tal csökkent a fedezeti összeg;
- az eladási egységárak növekedése következtében a fedezeti összeg 1 900 eFt-tal emelkedett;
- az értékesítés fajlagos önköltségének növekedése a fedezeti összeget 1 380 eFt-tal csökkentette.

*Értékelés: minden változás értelmezése 2 pont ($4 * 2 = 8$ pont összesen), ha tartalmilag helyes a szöveges értelmezés. Pontlevonás jár, ha az értelmezésben a növekedés és csökkenés helyett csak a változás szó jelenik meg az önköltség értelmezésénél, mert ott fontos, hogy a vizsgázó felismerje az ellentétes irányt.*

Amennyiben az a) részben rosszul számolt a vizsgázó, de a rossz számszaki végeredményeket szövegesen helyesen értelmezés, akkor az értelmezésre teljes pontszám jár.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

VI. feladat (12 + 6 + 6 + 6 = 30 pont)

Egy termelő vállalkozás beszámolójából az alábbi kivonatot ismerjük, amely a teljes évet felölelte (adatok MFt-ban).

Megnevezés	Bázisidőszak	Tárgyidőszak
Anyagköltség	72 000	115 200
Anyagkészlet nyitó értéke	2 800	3 200
Anyagkészlet záró értéke	3 200	4 000
Szállítói kötelezettség nyitó értéke	800
Szállítói kötelezettség záró értéke	500	700

Csak normál (nem speciális) gazdasági események történtek az anyagokkal (az év során engedmény és visszaküldés nem történt). A szállítók növekedése csak az anyagokkal összefüggésben történt, az áfa kulcs 27 % volt.

Feladatok:

a) *Állítsa össze a tárgyidőszakra az anyagok és a szállítók mérleg sor mozgását (nyitó, növekedés, csökkenés, záró)! Konkrétan nevezze meg a növekedés és csökkenés eseményét is!*

Anyagok:

Nyitó	+ Beszerzés (1 pont)	– Felhasználás (1 pont)	= Záró
3 200	116 000* (2 pont)	115 200 (1 pont)	4 000

*Beszerzés összegének meghatározása maradék egyenleg módon:

$$115\,200 + 4\,000 - 3\,200 = 116\,000 \text{ MFt}$$

Szállítók:

Nyitó	+ Beszerzés (1 pont)	– Kifizetés (1 pont)	= Záró
500 (1 pont)	116 000 * 1,27 = 147 320 (2 pont)	*147 120 (2 pont)	700

*Kifizetés összegének meghatározása maradék egyenleg módon:

$$500 + 147\,320 - 700 = 147\,120 \text{ MFt}$$

b) *Határozza meg mindkét időszakra az anyagok forgási idejét (360 napos évvel és két tizedes jegy pontossággal)!*

	bázis időszak (3 pont)	tárgy időszak (3 pont)
Átlagos anyagkészlet	$(2\,800 + 3\,200) / 2 = 3\,000 \text{ MFt}$	$(3\,200 + 4\,000) / 2 = 3\,600 \text{ MFt}$
Napi anyagktg.	$72\,000 / 360 = 200 \text{ MFt/nap}$	$115\,200 / 360 = 320 \text{ MFt/nap}$
Forgási idő	$3\,000 / 200 = 15 \text{ nap}$	$3\,600 / 320 = 11,25 \text{ nap}$

Ha valaki a záró egyenlegből számol, akkor 4 pontot kaphat a 6-ból.

c) *Szövegesen értelmezze az anyagok forgási idejének változását!*

Anyagfelhasználás változása: $115\,200 / 72\,000 = 160\% \rightarrow +60\%$ (1 pont)

Átlagos anyagkészlet változása: $3\,600 / 3\,000 = 120\% \rightarrow +20\%$ (1 pont)

Forgási idő változása: $11,25 / 15 = 75\% \rightarrow -25\%$ (1 pont)

Az anyagok forgási idejének csökkenése kedvező, amely arra vezethető vissza, hogy az anyagkészlet átlagos állománya kisebb mértékben nőtt (20 %), mint az anyagfelhasználás (60 %) (3 pont).

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

d) Az anyagkészlettel és a szállítókkal összefüggésben mi jelenik meg a vállalkozás magyar Számviteli törvény szerinti Cash flow kimutatásában a tárgyidőszakban? (Melyik kategória, melyik sor, milyen érték?)

Anyagok:

Működési cash flow **(1 pont)**

10. Forgóeszközök (vevőkövetelés és pénzeszköz nélkül) változása **(1 pont)**

Összeg: $- (4\ 000 - 3\ 200) = - 800$ MFt **(1 pont)**

Szállítók:

Működési cash flow **(1 pont)**

6. Szállítói kötelezettség változása **(1 pont)**

Összeg: $700 - 500 = + 200$ MFt **(1 pont)**

A Cash flow kimutatás sornál nem csak a szó szerintire megnevezésére jár pont, akkor is teljes pontszám jár, ha tartalmilag jó az elnevezés (pl. készletek növekedése, forgóeszközök állományváltozása).